

2. Доношење првих устава ван Европе

Талас уставности с почетка XIX века је захватио и земље на другим континентима, пре свега америчком где је низ држава Средње и Јужне Америке донео своје прве уставе. Уставни процеси у Америци су имали свој узор у Уставу САД од 1787. што се у организацији власти огледало у прихватању модела председничке власти, истина у латиноамеричкој варијанти (тзв. президенцијализму). Први устав на тлу америчког континента, односно Средње и Јужне Америке је донет на Хаитију 1805. а затим своје прве уставе доносе и Венецуела 1811. (која спада у рекордере јер је до 1961. донела чак 26 устава). Мексико 1812. (па 1824, 1836, 1837, 1857 и 1917. који с изменама и допунама и данас важи), Чиле 1812. (а затим 1818, 1823, 1828, 1833, 1925 и последњи 1980), Парагвај 1813 (али и 1870, 1940, 1967 и задњи 1992), Перу 1813. и још једанаест устава после њега (1826, 1828, 1834, 1839, 1856, 1860, 1867, 1879, 1920, 1933 и последњи 1992), Аргентина и Колумбија своје уставе добијају 1819, Гразил 1822, Костарика 1824, Хондурас 1825, Боливија 1826, Уругвај и Еквадор 1830. и тд. На тлу Северне Америке осим Устава САД од 1787. дуго није било устава све до 1867. када Канада добије свој највиши правни акт. Уставни развитак Африке и Азије у то доба је изразито заостајао јер су њихове земље биле под колонијалним ропством и утицајем устава колонијалних метропола. Први устав на афричком тлу добија Либерија 1847. по стицању независности а он је рађен по утицају на Устав САД из 1787. јер су Либерију створили црнци повратници из САД. На тлу Азије први устав је донет у Турској тек 1876. тако да је Азија са становишта уставних процеса била у то време потпуно безначајна.

3. Развитак уставности у Европи у другој половини XIX века – доношење европских устава након 1848.

Након бурне 1848. наставља се развој уставности у Европи и то као последица позитивних тенденција које су дошле до изражаја у првој половини и до средине XIX века. Као резултат унутрашње консолидације Италије, њеног уједињења, донет је њен Устав 1861. који је проглашен уставом целе земље иако је произашао из Устава Сардиније (Statuto fondamentale) од 1848. После њега и Шведска доживљава уставне промене и то 1866. када је промењен њен Инструмент владања од 1809. и прилагођен парламентарном режиму. Швајцарска доноси свој најважнији Устав федерације од 1874. (уместо предходног од 1848) а своје уставе доносе и Данска 1849. (па 1855. и